

AUTOEVALVÁCIA RIADENIA ZÁKLADNEJ ŠKOLY

ZAMERANÁ NA PLNENIE

STRATEGICKÝCH ZÁMEROV ROZVOJA ŠKOLY

C. Interpretácia a analýza autoevalvácie základnej školy z pohľadu žiakov

Respondenti: žiaci z VIII.A, VIII.B a IX. triedy, spolu 41 žiakov

1. otázka: Aká je podľa teba škola, do ktorej chodíš?

Naším zámerom bolo zistiť dojmy, pocity, asociácie žiakov so školou. Žiakom / žiaci 8.A, 8.B, 9. triedy – spolu 41 žiakov prítomných v škole v deň konania prieskumu/ bola položená uzavretá otázka so škálou hodnotenia (5) – (-5). Číslo 5 znamenalo najväčšie priblíženie sa k ľavému prídavnému menu vo dvojici, číslo -5 je maximálne priblíženie sa k pravému prídavnému menu vo dvojici. Boli vytvorené dvojice protikladných vlastností školy a respondent sa pohyboval pri hodnotení medzi týmito dvojicami na stupnici. Hodnotili sa vonkajšie vlastnosti školy (veľkosť, estetika, čistota) a vnútorné vlastnosti školy (atmosféra, využívanie inovatívnych metód, otvorenosť školy, priateľskosť, duchaplnosť).

Popis vybraných protikladných dvojíc vlastností a priemerná hodnota odpovedí ku každej dvojici v danej škále (5) – (-5) :

a) pekná – škaredá / 3,2	i) vysoká – nízka / 2,8
b) čistá – špinavá / 2,9	j) priateľská – nepriateľská / 2,7
c) moderná – tradičná / 3,4	k) veselá – smutná / 3,0
d) dobrá – zlá / 3,0	l) farebná – šedivá / 4,0
e) ľahká – ťažká / 1,1	m) otvorená – zatvorená / 3,4
f) teplá – chladná / 3,6	n) duchaplná – povrchná / 3,3
g) bohatá – chudobná / 2,5	o) zhovievavá – prísna / 2,5
h) veľká – malá / 2,9	

Hodnotenie:

V prvom rade treba konštatovať, že neplatí tvrdenie: čím menšie číslo, tým horšie hodnotenie školy. Pri každej dvojici treba posudzovať a hodnotiť samostatne. Napríklad pri dvojici ľahká – ťažká škola by sme číslo 5 nemohli považovať za najlepšiu, príp. želanú odpoveď. Znamenalo by to, že žiaci považujú školu za veľmi ľahkú, že nie je dostatočne náročná na žiakov. Preto

s výsledkom 1,1 môžeme byť spokojní, môžeme ho považovať za vyváženosť medzi ľahkým a ťažkým, aj napriek tomu, že sa žiaci mierne priklonili ku charakteristike ľahká. To isté platí aj pri dvojici o), teší nás, že zhovievavosť zvíťazila nad prísnosťou, ale nie v maximálnej možnej miere. Ostatné odpovede, ktoré majú hodnotu 3 a viac, môžeme považovať za uspokojivé. Dvojice g), h), i) sú nami málo alebo vôbec ovplyvniteľné. Za najhorší výsledok v tomto hodnotení považujeme hodnotu v bode j) / pri posudzovaní hodnôt školy táto hodnota bola posúdená žiakmi najslabšie, hoci číslo 2,7 nie je nízke, nie sme spokojní a pociťujeme tu rezervy. Ide o realizáciu základnej filozofie školy od roku 2013 / koncepcia školy – škola priateľská k deťom – do praxe, a to vytváraním priateľskej atmosféry v škole, nestresujúceho prostredia pre žiakov, skvalitňovaním vzťahu žiak – učiteľ.

2. otázka: Je niečo, čo máš na tejto škole naozaj rád?

Odpovede/ počet odpovedí v autoevalvácii:

- a) určite áno /14
- b) skôr áno / 7
- c) niečo áno, niečo nie / 17
- d) skôr nie / 2
- e) určite nie / 0
- f) neviem /1

Hodnotenie: pozitívna odpoveď – 21 žiakov

nerozhodná odpoveď – 17 žiakov

negatívna odpoveď – 3 žiaci

Tieto výsledky nás nemôžu uspokojiť, ale naopak, každý učiteľ sa musí zamyslieť nad prístupom k žiakom, lebo predpokladáme, že pri hodnotení žiakmi prevládal ľudský faktor nad hmotným. Vyplýva to aj z otázky č. 3, ktorá nadväzuje na otázku č. 2.

3. otázka: Ak sa našlo niečo, čo máš na škole rád, tak prosím stručne napíš čo. Môže to byť čokoľvek – aktivita na hodine, krúžok, učiteľ, spolužiaci, jedlo v školskej jedálni, ...

Hodnotenie: Niektorí žiaci uviedli aj dve alebo viac odpovedí. Iba jeden žiak sa nevyjadril vôbec a jeden sa vyjadril kriticky na jedlo v jedálni a aktivitu niektorých žiakov na hodine.

Odpovede žiakov:

- a) spolužakov, kamarátov - x x x x x x x x x x x x x x x x - 17
- b) učiteľ, učiteľka, učitelia, prístup k žiakom - x x x x x x x x x x x x x x x x - 17
- c) krúžok, krúžky - x x x x x x x x x x - 11

- d) aktivity na hodine, akcie v škole, v triede – x x x x x x x - 7
- e) pomôcky v škole, vyučovacie metódy, vybavenie - x x x x – 4
- f) jedlo v školskej jedálni - x x x - 3
- g) multifunkčné ihrisko - x x - 2
- h) šport v škole, telesná výchova - x - 1
- i) jazyková učebňa - x - 1
- j) vyučovacie hodiny - x - 1
- k) vzhľad školy - x - 1

Hodnotenie: Odpovede žiakov nás potešili, berieme pozitívne fakt, že žiaci sa zamerali na ľudský faktor a že vyjadrili svoj pozitívny vzťah k spolužiakom a k učiteľom, príp. k jednému učiteľovi, k jednej učiteľke. Sme spokojní s tým, že žiaci sami, bez nejakej pomoci alebo pokynov pracovali s dotazníkom tak, že hodnotili pozitívne skôr ľudí okolo seba, akcie, aktivity a nie veci, predmety, počítače a pod.

4. otázka: Môžeš sa na svojho triedneho učiteľa s čímkoľvek obrátiť?

Odpovede:

- a) určite áno /11
- b) skôr áno / 14
- c) niečo áno, niečo nie / 12
- d) skôr nie / 2
- e) určite nie / 0
- f) neviem /2

Respondentmi sú naši najstarší žiaci 3 tried, išlo teda o hodnotenie 3 triednych učiteľov. Žiaci svojich učiteľov dobre poznajú – 4-5 rokov, podobne je tomu aj naopak. Preto si myslíme, že práca triedneho učiteľa – jeho budovanie si dôvery u svojich žiakov mala dostatočný časový priestor. 25 žiakov dôveruje triednemu učiteľovi, 12 žiakov iba v niečom a 4 žiaci nedôverujú. S výsledkami nemôžeme byť spokojní, aj keď berieme do úvahy rozmanitosť detí, rôzne povahy, individuálne črty, pubertu a pod. Želaným výsledkom je viac odpovedí v bodoch a) a b), menej odpovedí v bode c) a žiadne odpovede v bodoch d) – f).

5. otázka: Nasleduje niekoľko tvrdení. Vyber jedno také, ktoré je v tvojom prípade najbližšie pravde.

- a) Školu zvládam bez akýchkoľvek problémov a mávam výborné výsledky. 4 žiaci
- b) Školu zvládam bez väčších problémov a mám slušné výsledky. 18 žiakov

- c) Školu zvládam s nejakými problémami, ale nepatrím medzi slabých žiakov. 16 žiakov
- d) Školu zvládam ťažko, ale niekedy sa mi podarí dostať dobrú známku. 2 žiaci
- e) Mám problémy v škole – je to na mňa príliš ťažké. 1 žiak
- f) Neviem. 0

Hodnotenie: Ako prvé hodnotíme pozitívne, že sa každý žiak ohodnotil, nikto neodpovedal neviem. Myslíme si, že je dôležité, že veľká väčšina žiakov zhodnotila svoju situáciu v škole a svoj postoj k školským povinnostiam pozitívne, iba 3 žiaci pociťujú problémy, sú to pravdepodobne žiaci so známkami 4 – 5. Učitelia by mali aj týmto žiakom dať priestor, šancu vyniknúť v tej oblasti, v ktorej sa mu darí, ktorá ho baví, aby aj títo žiaci mohli zažiť v škole pocit úspechu. Je to náš hlavný cieľ av v koncepcii rozvoja školy 2013-2018.

6. otázka: Zapájajú sa tvoji rodičia do diania na tejto škole? Napr.: pomáhajú s maľovaním školy, chodia s vašou triedou na lyžiarsky výcvik, atď'...

Možnosti odpovedí:

- a) áno, zapájajú sa skoro do všetkého - 1 žiak
- b) áno, zapájajú sa do niečoho - 9 žiakov
- c) niekedy sa zapájajú, niekedy nie - 3 žiaci
- d) zapájajú sa len zriedkakedy - 9 žiakov
- e) nie, nikdy sa nezapájajú - 14 žiakov
- f) neviem - 5 žiakov

Hodnotenie: Spolupráca školy s rodinou závisí podľa nášho názoru od oboch partnerov. Nie je k nej potrebná iba ochota alebo iniciatíva zo strany rodičov, ale aj ochota a iniciatíva zo strany školy – rozumieme tomu: vytvárať dostatok príležitostí na spoluprácu, vhodná forma oslovovania rodičov, priateľská atmosféra v škole, spokojnosť rodičov s prácou školy, pozývanie rodičov do školy: dni otvorených dverí, spoločné akcie príj. RZ s deťmi a rodičmi, komunikácia učiteľov s rodičmi ako s rovnocennými partnermi a pod. Ide o prvoradú úlohu školy zlepšiť komunikáciu a spoluprácu s rodinou. Pri hodnotení autoevalvácie školy a prijímaní opatrení získať podporu a dôveru učiteľov, rozdiskutovať túto otázku a prijať opatrenia a nové návrhy do plánu práce školy pre školský rok 2016/2017, ktoré by rozvíjali túto spoluprácu.

7. otázka: Do akej miery sú podľa teba pravdivé nasledujúce vety? Zakrúžkuj.

Ku každej vete boli tieto možnosti odpovedí:

- 1 – úplne pravdivá veta

2 – čiastočne pravdivá

3 – rovnako pravdivá, ako nepravdivá

4 – viac nepravdivá ako pravdivá

5 – úplne chybná

Vety:

PRIEMERNÉ HODNOTY

a) tento školský rok je fajn	2,07
b) v škole môžem šíriť svoje názory	2,63
c) to, čo sa učíme, budem potrebovať	2,0
d) učiteľov zaujímajú naše nápady na hodinách	1,76
e) učenia je príliš veľa	2,1
f) so spolužiakmi vychádzam dobre	1,83
g) niekedy sa v škole vyslovene hráme	3,21
h) v škole dostávam odpovede na otázky, ktoré ma zaujímajú	2,13
i) učitelia vyžadujú, aby som chodil slušne oblečený a upravený	2,05
j) v škole je pohoda	2,33
k) z tejto školy sa môžem dostať na strednú školu podľa môjho výberu	1,46
l) učiteľom môžem povedať svoj názor na vec	1,87
m) moji rodičia sa zaujímajú o moje známky v škole	1,12
n) so spolužiakmi si v škole pomáhame	1,73
o) moji učitelia zvyknú byť nervózni, kričia a neovládajú sa	3,35
p) na hodinách pracujeme v skupinách	2,83
q) na hodinách pracujeme vo dvojici	2,3
r) na hodinách pracujem sám	1,78
s) učiteľom hovorím svoj názor na vec	2,49
t) svoju prácu v škole hodnotím sám	3,18
u) v škole mám strach	4,26
v) vyučovacie hodiny sú zaujímavé	2,8
w) učitelia ma upozorňujú, ako sa nemám obliekať, alebo, že si mám upraviť účes	3,68
x) chodenie do tejto školy je pre mňa nutné zlo	4,03
y) radšej by som chodil na inú školu	3,82
z) je jedno, či som žiakom tejto alebo inej školy	2,97
aa) som rád, že sem chodím	1,81

Hodnotenie:

Sme spokojní s odpoveďami	Sme čiastočne spokojní	Nie sme spokojní
a, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, w,	b, j, p, q, r, t, u, x, y, aa,	o, s, v, z,

8. otázka: S kým najčastejšie hovoríš o škole, napr. keď máš nejaké problémy? Zakrúžkuj najviac 3 odpovede.

Možnosti odpovedí:

a) s rodičmi	38 odpovedí
b) s triednou učiteľkou	10 odpovedí
c) s ostatnými učiteľmi	3 odpovede
d) s vychovávateľom	-
e) s kamarátom, s kamarátkami	27 odpovedí
f) so školským psychológom	-
g) s učiteľom hudobnej, výtvarnej, trénerom	1 odpoveď
h) so starými rodičmi	8 odpovedí
i) s inými príbuznými nad 18 rokov	7 odpovedí
j) s mojou priateľkou, priateľom	-
k) s niekým iným (napíš s kým) so sesternicou, s rodinou	4 odpovede/ s krstnou, s tetou,
l) s nikým	6 odpovedí

Hodnotenie: z prieskumu jednoznačne vyplýva, že žiaci sa v prípade, ak majú v škole problémy, rozprávajú najmä s rodičmi a s kamarátkami. Iba 14 žiakov/zo 41 žiakov, t. j. 34% opýtaných žiakov sa s problémom zdôverí učiteľovi. Ide o nízky počet žiakov, triedni učitelia si majú získať dôveru žiakov, žiaci musia vedieť, že učiteľovi na nich záleží. Je to jeden z prvoradých cieľov, ktoré stoja pred učiteľmi v našej škole. Vedenie školy bude sledovať daný stav a podporovať komunikáciu medzi triednymi učiteľmi a žiakmi – triednické hodiny, spoločné aktivity, akcie, exkurzie, výlety, komunikácia počas hodiny, prístup k žiakom a pod. Pravidelnými dotazníkmi medzi žiakmi budeme situáciu monitorovať na 1. aj 2. stupni základnej školy.

9. otázka: Sú podľa teba tvoji učitelia spravodliví? Odpovede:

a) vždy	4 odpovede
b) často	21 odpovedí
c) zriedkavo	11 odpovedí

d) vôbec	3 odpovede
e) neviem	0

2 žiaci nezakrúžkovali žiadnu odpoveď.

Hodnotenie: 64,1% opýtaných žiakov má názor, že učitelia sú vždy alebo často spravodliví.

28,2% opýtaných žiakov má názor, že učitelia sú zriedkavo spravodliví.

7,7% opýtaných žiakov má názor, že učitelia nie sú spravodliví.

S výsledkom nie sme spokojní. Žiaci sú v tejto otázke veľmi citliví a spravodlivosť môžu posudzovať subjektívne, ale aj napriek tomu, a keby aj išlo o jedného učiteľa, musíme byť v tejto otázke dôslední a sledovať prístup učiteľa k žiakom, tvrať na rovnocennom a priateľskom prístupe, príp. porovnávať názory žiakov na spravodlivosť učiteľov v pravidelných intervaloch. Dotazníky, anonymné ankety.

10. otázka: Aká je podľa teba povest' (prestíž) tvojej školy? Odpovede:

a) veľmi dobrá	6 žiakov
b) dobrá	24 žiakov
c) priemerná	7 žiakov
d) horšia	1 žiak
e) zlá	0
f) neviem	1 žiak

2 žiaci neodpovedali.

Hodnotenie: Percento odpovedí žiakov a) a b) považujeme za veľmi dobrý výsledok, ide o 77% opýtaných žiakov, ktorí si myslia, že prestíž školy je veľmi dobrá alebo dobrá, 18% opýtaných žiakov si myslí, že povest' školy je priemerná. Naším cieľom je, aby sa žiaci cítili vo svojej škole dobre, aby si boli vedomí toho, že budovanie prestíže školy je spoločná práca učiteľov i žiakov, aby cítili spoluzodpovednosť za kvalitu svojej školy, aby boli na ňu hrdí, aby sa spolupodieľali na jej riadení, činnosti a rozvoji.

NÁVRH OPATRENÍ VYPLÝVAJÚCICH Z AUTOEVALVÁCIE ŠKOLY

1. Vytvárať priateľskú atmosféru v škole, eliminovať stresujúce faktory.
2. Zaujímať sa o situáciu v triede, o existujúce problémy žiakov, získavať si ich dôveru. Využívať triednické hodiny na komunikáciu so žiakmi, získavať si v triede spojencov.
3. Vytvárať priestor pre lepšiu spoluprácu školy a rodiny, získavať si dôveru rodičov.
4. Tvoríť priestor pre žiakov, dávať im priestor na vyslovenie svojho názoru, učiť ich, ako slušne prezentovať svoje názory, argumentovať, viesť ich k efektívnej komunikácii.
5. Zvyšovať mieru kooperatívneho vyučovania na vyučovacích hodinách, učiť žiakov spolupracovať, pomáhať si, nechať ich pracovať v skupinách.
6. Zavádzať do vyučovania nové, zaujímavé metódy, nové vyuč. pomôcky a formy práce, motivovať žiakov k učeniu, získavať ich pre učenie, vedomostné súťaže, pestovať v nich cieľavedomosť.
7. Pestovať v žiakoch pocit spoluzodpovednosti za prestíž školy. Zapájať ich do činnosti a spolurozhodovania.
8. Učiť žiakov sebahodnoteniu i hodnoteniu okolia, formovať v nich morálne hodnoty, učiť ich správať sa slušne.
9. Vysvetľovať trpezlivo žiakom, prečo sa učivo učia, čo im prinesie do života, dávať zmysel ich práci. Nemotivovať ich len známku.
10. Riešiť problémy na vyučovacích hodinách i mimo hodín s pedagogickým taktom, nenechať sa uniesť, správať sa voči žiakom úctivo, spravodlivo a priateľsky. Budovať si prirodzenú autoritu, získavať si priateľstvo žiakov – proti priateľom sa „nebojuje“, vytvárať tak v škole i v triede priateľskú pracovnú atmosféru.